Om förenkling av taxeringsförfarandet

Som bekant har lagstiftaren sedan några år sagt sig vilja sträva efter att åstadkomma sådana förändringar i författningstext, att taxeringsförfarandet förenklas. Varje TO — liksom envar som har att syssla med deklarationer överhuvudtaget — har hälsat sådana uttalanden med tillfredsställelse. Vi har fått se vissa resultat av de utlovade strävandena, men tyvärr har vi också begåvats med lagändringar, som i onödan försvårar arbetet för taxeringsnämnderna. Jag skall beröra ett par exempel.

Avdrag för kommunalskatt

Från taxeringsåret 1967 gäller vissa nyheter dels beträffande kommunalskatteavdraget dels beträffande avdrag för underhållsbidrag till barn. Beträffande kommunalskatten får avdrag ske med antingen debiterat belopp eller ett schablonavdrag. Detta uppgår till en fjärdedel av sammanräknad nettoinkomst. Avdraget är emellertid maximerat till 4.500 kr för gifta och 2.250 kr för ogifta. Med makar likställes härvid ogift med hemmavarande barn under 18 år. Om det debiterade kommunalskattebeloppet överstiger det framräknade schablonavdraget, skall avdrag tillgodoföras med det högre beloppet. — Denna regel medför således att TO måste — som hittills — kontrollera hur stort belopp den skattskyldige debiterats och sedan göra en räkneoperation, syftande till att få fram en jämförelse mellan å ena sidan det debiterade beloppet och å andra sidan det belopp som motsvarar en fjärdedel av nettoinkomsten. Även om syftet med denna nyhet inte är att ernå förenklat taxeringsförfarande borde resultatet kunnat vinnas utan berörda nackdelar.

Avdrag för underhåll till ej hemmavarande barn

Beträffande ändringen i lagstiftningen om avdrag för underhållsbidrag till icke hemmavarande barn skall enligt den nya regeln gälla följande. Avdrag får göras med högst 1.000 kr per barn (för närvarande får avdrag göras med högst 1.000 kr oberoende av om underhållsbidraget utbetalats till ett eller flera barn). I princip fordras redan enligt nuvarande regler, att den skattskyldige styrker att han erlagt beloppet. Detta skall gälla även enligt den nya lagstiftningen. Därutöver fordras enligt de nya reglerna att bevisningen sker i särskild form. Den skattskyldige skall nämligen till sin deklaration foga ett intyg om att han utgivit underhållsbidrag med belopp motsvarande det yrkade avdraget. Här har det emellertid inte ansetts tillräckligt med ett vanligt kvitto. För att den skattskyldige skall anses ha styrkt sin rätt måste han förete intyg från barnavårdsnämnd, barnavårdsman eller kommunal förtroendeman. Här gäller alltså endast bevis, som fyller denna särskilda förutsättning. En skattskyldig, som under flera år fått tillgodogöra sig avdrag för underhållsbidrag till ett barn, därför att en ledamot i taxeringsnämnden vet att vederbörande har betalt bidraget, måste nu av TO avkrävas intyg om detta förhållande. Enligt lagtexten skall nämligen den skattskyldige med ”vid deklarationen fogat intyg från barnavårdsnämnd” etc styrka, att han utgivit bidraget ”för underhåll av sådant

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:30

hans barn under 16 år som icke varit hemmavarande" för att avdragsyrkandet skall godkännas. Företes icke sådant intyg skall avdragsyrkandet underkännas även om taxeringsnämnden vet att den skattskyldige utgivit beloppet och förutsättningarna i övrigt är fyllda. Det torde emellertid ej sällan förekomma att ledamot i taxeringsnämnden känner till att skattskyldig har utgivit sådant underhållsbidrag. I dessa fall får man nog förutsätta att nämnden beviljar avdrag. Innan TO får veta att ledamoten har sådan kännedom, torde han emellertid ha hunnit avkräva den skattskyldige det formella intyget.

I ovanstående rader berörda exempel på ny skattelagstiftning visar i viss mån att skattelagstiftningen inte alltid utsätts för så omsorgsfullt förarbete, som man skulle önska. *Sven Sundin*

Anm: Det må framhållas att föreskriften om intyg tillkom efter följande utlåtande av bevillningsutskottet (nr 16|1965): Det åligger enligt gällande bestämmelser den skattskyldige att styrka bidragsbelopp. Enligt vad utskottet erfarit medges dock ofta avdrag vid taxeringen utan egentlig prövning av det berättigade i avdragsyrkandet. Vid en på ovan angivet sätt utökad avdragsrätt är det enligt utskottets mening nödvändigt med en effektiv kontroll av ifrågavarande avdrag för att förhindra skattefusk. Utskottet föreslår därför, att en uttrycklig bestämmelse införes i 46 § 2 mom. kommunalskattelagen om att det åligger den skattskyldige att styrka det i deklarationen yrkade avdraget genom intyg från barnavårdsnämnd, barnavårdsman eller kommunal förtroendeman.

Red.

Skattelitteratur

Val av företagsform och Öppna koncernbidrag, två skatterättsliga uppsatser av Bertil af Klercker, Industriförbundets förlag, Stockholm 1965, 63 sidor och häftad. Pris 7 kronor 50 öre.

Den första uppsatsen i det av juris doktor Bertil af Klercker utgivna häftet — Val av företagsform — omfattar 36 sidor vartill kommer tre sidor efterskrift i anledning av det nyligen framlagda förslaget om aktievinstbeskattning. För att kunna välja lämplig företagsform fordras emellertid skatterättsliga kunskaper på bredden. Uppsatsen är därför nyttig läsning inte endast för den som står inför valet av företagsform utan också för den som vill friska upp eller bredda sina kunskaper. Att det fordras kunskaper över vida fält torde framgå av följande ämnen, som författaren bl a berör, dubbelbeskattning — löneuttag, lånemöjligheter, penningvärdeförsämringen, förvärvsavdrag, utländska beskattningsförhållanden, inkomstbegreppet, varulagervärdering, förlustavdrag samt arvs- och förmögenhetsbeskattning. Drygt fem sidor ägnas åt synpunkter på försäljning av företag i vilket sammanhang författaren påpekar den besvärande osäkerheten beträffande beskattningssituationen vid s k ej livsvariga livräntor. En särskilt beklagansvärd osäkerhet eftersom arrangemanget med sådana livräntor — på grund av svårigheten att skaffa kapital — är vanligt vid förvärv av företag.

Författaren framhåller avslutningsvis att avsikten med uppsatsen varit att något så när systematiskt kartlägga de skattesynpunkter, som kan ha betydelse vid val

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:30